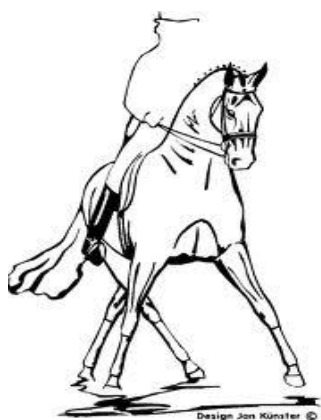

Gott nytt år och god fortsättning!

HÄSTMINNE

Härom kvällen fick jag en högtidsstund framför TV-skärmen. Det händer inte ofta, men ibland. Först var det den fantastiska dressyrridningen och sen visades på annan kanal ett dussin vita cirkushästar i manegen även de i full dressyr. Otroligt!

Tänk vad dom kan, både ryttare och häst! Det gäller troligen även i deras sammanhang att träna in "hästminnet".

Ibland kan TV-skärmen frammana minnen och nostalgi. Det var precis vad som skedde den kvällen. Jag blev påmind om hur jag som 17-årig bonddräng på 1930-talet fick glädjen att dressera, eller rättare sagt, tämja ett föl till arbetshäst. Konsekvenserna av detta fick jag uppleva först tio år senare.

Vi hade fått ett stoföl på gården och det fölet blev ända från födelsen min bästa kelgris. Ung och oerfaren som jag var, hade jag ingen aning om att fölet präglades på mig lika mycket som på märren som var fölungens mor.

För min del började det som en kelande lek med fölungen. Jag kunde

inte motstå. Så fort jag kom åt gav jag fölet en sockerbit och kramade hennes hals och kliade mankammen. Fölungen gillade detta lika mycket som jag själv så jag fortsatte.

Min röst med de små smekande kärleksorden satte möjligen också sin prägel på förhållandet mellan oss.

Under den dagliga "mammarykten" på morgonen fick även fölet känna min ryktskrapa mot sitt mjuka skinn medan hon diade sitt morgonmål.

Allt skedde naturligt och utan tanke på hästpsykologi eller att det skulle höra till uppfostran för det vuxna hästlivet. Ingen hade ännu så länge gett mig några instruktioner, men faktum var att fölet och jag hade funnit varandra.

Ett föls barndom blir aldrig långvarig. Redan efter två år började det allvarliga med tämjandet och fölet kallades provinsialt för "Tämning". Då kom också instruktionerna för vad som krävdes. Men även den delen av min insats var minst lika rolig trots det var fråga om ständiga upprepningar.

Att bära grimma, det var hon redan van vid, men nu gällde det att upprepa betsel på och betsel av.

Det blev periodvis att lära sig tugga hö med betslet i munnen vilket var något

nytt. Så kom betsel med vidhängande tömmar då tämningen fick dansa på stallbacken och lära sig att styras av tömmarna.

Jag vet inte om det var metoder hämtade ur någon lärobok, men det fungerade.

Nästa fas i utbildningen var att lära den ystra krabaten att kliva in och ur skaklarna. Det var lite protester och frustande och småhoppande i början som för hönan och kritstrecktet.

Så fort allt gick någorlunda lugnt och stilla vidtog det svåraste. Det var då selen skulle på och av många gånger och kopplas ihop med skaklarna. Med tålmod för oss båda och med många sockerbitar och vänliga ord och kliande under manen så klarade vi tillsammans även detta.

Klimax och belöningen fick jag och bondfamiljen då vi fick sätta en släde till skaklarna för den första provkörningen. Men då var det bonden själv som fick hålla i tömmarna. Slutet gott, allting gott!

Inte vet jag nu så här sjuttiofem år senare om jag bar mig dumt och lekmannamässigt åt, med syftning på lekmannamässigt. I nutid går det säkert till på helt andra sätt, men husbonden lät mig kärleksfullt hållas och det gav resultat. Det är en händelse i livet väl förankrad.

Hur långt är ett "hästminne"? Är frågan dum?

I förlängningen av den här händelsen ställer jag ändå frågan! Det finns faktiskt en fortsättning som ger mig anledning att ställa just den frågan.

Den årslånga dressyren tog slut för min del strax efter att jag nått målet. Jag hoppade av min anställning för att hoppa in på anstalterna för mina utbildningar. Som bonddräng behövde jag även skaffa mig boklig bildning och började plöja på andra åkrar.

Tio år senare mitt uppe i en annan karriär beslöt jag ta ett par semesterdagar och besöka familjen på bondgården som jag hela tiden haft sporadiska telefon- och brevkontakter med. Då hände det mest fantastiska som fortfarande kan sätta myror i rörelse inne i mitt dunkla huvud. Förklara seriöst min upplevelse om Ni kan!

Fortfarande fanns det nu trettonåriga stoet kvar på gården när jag kom på mitt besök. Hon gick i ensamt majestät runt på den stora gemensamma gårdsplanen och stallbacken.

Det för mig mycket märkliga hände att så fort jag stigit ur bilen och började prata med familjen kom stoet med hastiga steg gnäggande och blå-sande med näsborrarna mot mig på samma sätt som på den tiden det begav sig. Varför?

Jag blev faktiskt djupt gripen av det som skedde under detta ögonblick i husbondfolkets åsyn. På samma sätt som tio år tidigare lade jag mitt ansikte mot hennes och med vänliga ord började jag klia henne på halsen under manen tills det var dags att gå in.

Även då följde märren troget vid min sida och till och med försökte att med framfötterna klättra upp på de tre trappstegen upp på fastukvisten, men misslyckades naturligtvis.

Återigen - Varför?

Ingenting av detta beteende hade någonsin skett tidigare mot någon, inte ens mot gårdsfolket.

Det märkliga var att märren stannade kvar framför bron som en trogen hund tills jag gick ut till henne med et par sockerbitar och fick klia henne en gång till på halsen.

Har våra husdjur och andra djur enbart instinkt eller har de en för oss dold förmåga att tänka och komma ihåg?

Om det är så, vilket jag vill tro, så borde alla djurplågare och vanvårdare tänka till två gånger i sina beteenden. Det finns alltid både straff och belöningar under våra korta dagar på jorden.

© Göte Ingelman 2012

Bildmakare: Bo Hansson